

Posudek vedoucí na bakalářskou práci

Název práce: Prevence syndromu vyhoření u učitelů a učitelek základních škol

Jméno autorky: Jiřina Kazdová, DiS.

Bakalářská práce Jiřiny Kazdové je jedna z řady závěrečných prací, které se zabývají učitelským vyhořením v souvislosti s výzkumem na toto téma realizovaným na naší katedře. Autorka využila své praxe učitelky na ZŠ a oslovila prostřednictvím metody sněhové koule několik kolegyně a kolegů, aby s nimi vedla rozhovory o zátěži v učitelství a o zdrojích energie, které využívají. Tématem bakalářské práce je tak zejména ochrana proti dlouhodobému stresu a proti vyčerpání pracovní energie, které by vedly k profesní nespokojenosti a potenciálně i k syndromu vyhoření.

Autorka nejprve vyučujícím zadala Shirom-Melamedovu škálu vyhoření, aby zjistila, v jaké míře se dle standardizovaného nástroje u nich projevy vyhoření vyskytují. Z celkového počtu sedmi osob byly výsledky čtyř z nich v normě a tři v pásmu velmi mírných projevů, které ještě vyhoření zdaleka neindikují. V rozhovorech pak míru (ne)vyhoření potvrdila a především hlouběji prozkoumala. Zjistila tak, že zúčastnění vyučující, kteří vyhořením dosud netrpí, sice pociťují v učitelství určité problémy a stres, ale zdroje radosti a spokojenosti v profesním i osobním životě je plně vyvažují.

Nejde ale ani tak o jednotlivé zdroje, jako spíše o celkový přístup, díky kterému se neupínají na problematické aspekty, ale spíše na jejich řešení. Jejich převažující copingové strategie tedy jsou aktivní a na problém orientované. Bakalářská práce přinesla řadu zajímavých a pro praxi užitečných výsledků. Na textu i na vedení a analýze rozhovorů je sice znát, že se jednalo pro autorku o první zkušenost, ale právě proto výsledný text považuji za oceněnihodný. Autorka k práci přistoupila poctivě – připravovala ji velmi dlouho, studovala rozsáhlý seznam publikací a zdokonalovala se v kvalitativní metodologii.

Bakalářská práce má sice řadu limitů. Jedním je například složení výzkumného souboru, v němž převažují muži (na rozdíl od reálného složení učitelské populace), dalším je soustředění při analýze spíše jen na externí zdroje a explicitní obsahy nebo nedostatečné propojení výsledku v Shirom-Melamedově škále vyhoření s rozhovorem.

Závěr: Bakalářskou práci Jiřiny Kazdové pokládám za kvalitní. Autorka prokázala schopnost práce s odbornou literaturou i dobré badatelské dovednosti. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze, 12. 8. 2018

Irena Smetáčková